

Globálny dohovor o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania

PREAMBULA

Generálna konferencia Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru, ktorá sa zišla v Paríži 12. až 27. novembra 2019 na svojom 40. zasadnutí,

inšpirujúc sa spoločným želaním posilniť vzdelávacie, geografické, humanitárne, kultúrne, vedecké a socioekonomické väzby medzi zmluvnými stranami, zlepšiť dialóg medzi regiónmi a zdieľanie nástrojov a postupov uznávania,

odvolávajúc sa na Ústavu Organizácie Spojených národov pre vzdelávanie, vedu a kultúru (UNESCO), kde sa stanovuje, že „cieľom organizácie je prispievať k mieru a bezpečnosti podporou spolupráce medzi národmi prostredníctvom vzdelania, vedy a kultúry“,

pamätajúc na ustanovenia Charty Organizácie Spojených národov z roku 1945, Všeobecnej deklarácie ľudských práv z roku 1948, Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951 a jeho Protokolu z roku 1967, Dohovoru o právnom postavení osôb bez štátnej príslušnosti z roku 1954, Dohovoru UNESCO proti diskriminácii vo vzdelávaní z roku 1960 a najmä jeho článku 4a, Medzinárodného dohovoru o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach z roku 1966 a Dohovoru UNESCO o technickom a odbornom vzdelávaní z roku 1989,

pamätajúc na Odporúčanie UNESCO o uznávaní štúdia a kvalifikácií vo vysokoškolskom vzdelávaní z roku 1993; Odporúčanie UNESCO o právnom postavení vysokoškolských

pedagogických pracovníkov z roku 1997; Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva z roku 2007; a Odporúčanie UNESCO o vede a vedeckých pracovníkoch z roku 2017,

budujúc na regionálnych dohovoroch UNESCO o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania,

opätovne potvrdzujúc zodpovednosť zmluvných strán za podporu inkluzívneho, spravodlivého a kvalitného vzdelávania na všetkých úrovniach a možnosti celoživotného vzdelávania pre všetkých,

uvedomujúc si zvyšujúcu sa medzinárodnú spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní, mobilitu študentov, pracovníkov, odborníkov, výskumných a akademických pracovníkov, zmeny vo vedeckom výskume a rozmanitosť spôsobov, metód, vývoja a inovácií vo vyučovaní a učení sa,

považujúc vysokoškolské vzdelanie poskytované verejnými a súkromnými inštitúciami za verejný statok a verejnú zodpovednosť a **uvedomujúc si** potrebu dodržiavať a ochraňovať zásady akademickej slobody a autonómie vysokoškolských inštitúcií,

s presvedčením, že medzinárodné uznávanie kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania zjednoduší nezávislé učenie sa a rozvíjanie vedomostí prostredníctvom mobility študentov a vzdelávania, akademických pracovníkov, vedeckého výskumu a výskumných pracovníkov, odborníkov a ďalších pracovníkov a zlepší medzinárodnú spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní,

rešpektujúc kultúrnu rozmanitosť zmluvných strán vrátane, okrem iného, rozdielov vo vzdelávacích tradíciách a v hodnotách vysokoškolského vzdelávania,

so želaním reagovať na potrebu globálneho dohovoru o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania, ktorý by doplnil regionálne dohovory UNESCO o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania a zlepšil ich vzájomnú súdržnosť,

s presvedčením, že je potrebné dosiahnuť spoločné, praktické a transparentné riešenia na globálne zlepšenie postupov uznávania,

s presvedčením, že tento dohovor podporí medzinárodnú mobilitu, ako aj komunikáciu a spoluprácu v oblasti spravodlivých a transparentných postupov uznávania, zabezpečenia kvality a akademickej integrity vysokoškolského vzdelania na globálnej úrovni,

prijíma dňa dvadsiateho piateho novembra 2019 tento dohovor.

ODDIEL I. VYMEDZENIE POJMOV

Článok I

Na účely tohto dohovoru budú mať nasledujúce pojmy tento význam:

Prístup (k vysokoškolskému vzdelaniu): právo každého jednotlivca, ktorý dosiahol príslušnú úroveň kvalifikácie, byť zaradený medzi uchádzačov o prijatie na určitý stupeň vysokoškolského vzdelania.

Prijatie (na vysokoškolské inštitúcie a programy): úkon alebo systém umožňujúci oprávneným žiadateľom zapojiť sa do vysokoškolského vzdelávania v danej inštitúcii a/alebo v danom študijnom programe.

Žiadateľ:

- a) jednotlivec predkladajúci príslušnému orgánu na posúdenie a/alebo uznanie svoju kvalifikáciu, časť štúdia alebo predošlé vzdelanie alebo učenie sa alebo
- b) subjekt konajúci na základe súhlasu daného jednotlivca v jeho mene.

Posúdenie: preskúmanie kvalifikácie, časti štúdia alebo predošlého vzdelania alebo učenia sa žiadateľa, ktoré vykonáva príslušný orgán zodpovedný za preskúmanie kvalifikácií.

Príslušný orgán: jednotlivec alebo subjekt, ktorému bola udelená kompetencia, úloha alebo právomoc vykonávať určenú funkciu.

Príslušný orgán uznávania: subjekt, ktorý v súlade s príslušnými právnymi predpismi, politikami alebo praxou zmluvných strán dohovoru posudzuje kvalifikácie a/alebo prijíma rozhodnutia o uznávaní kvalifikácií.

Územné zložky: oficiálne subjekty zmluvnej strany tohto dohovoru na úrovni regionálnych jurisdikcií ako sú provincie, štáty, grófstva alebo kantóny v súlade s článkom XX písm. b) tohto dohovoru, ktorý sa zaoberá federatívnymi a neunitárnymi štátnymi zriadeniami.

Cezhraničné vzdelávanie: všetky spôsoby poskytovania vzdelávania, ktoré zahŕňajú pohyb ľudí, poznatkov, študijných programov, poskytovateľov a študijných plánov cez hranice štátov

zmluvných strán vrátane, nie však výlučne, medzinárodné spoločné vysokoškolské programy so zabezpečením kvality, cezhraničné vysokoškolské vzdelávanie, nadnárodné vzdelávanie, vzdelávanie na pobočkách zahraničných škôl a vzdelávanie bez ohľadu na hranice.

Vysídlená osoba: jednotlivec, ktorý bol prinútený opustiť miesto svojho bydliska alebo prostredie a svoju pracovnú činnosť a presídlieť sa na iné miesto alebo do iného prostredia.

Formálny vzdelávací systém: vzdelávací systém zmluvnej strany zahŕňajúci všetky oficiálne uznané subjekty zodpovedné za vzdelávanie, ako aj verejné a súkromné vzdelávacie inštitúcie na všetkých úrovniach uznané príslušnými orgánmi zmluvnej strany a tým oprávnené poskytovať výučbu a ďalšie služby súvisiace so vzdelávaním.

Formálne vzdelávanie: vzdelávanie sa v kontexte činností odohrávajúcich sa v štruktúrovanom vzdelávacom prostredí vedúce k získaniu formálnej kvalifikácie a poskytované vzdelávacou inštitúciou uznanou príslušnými orgánmi zmluvnej strany za oprávnenú poskytovať takéto vzdelávacie činnosti.

Vysokoškolské vzdelávanie: všetky druhy študijných programov alebo súborov študijných kurzov na úrovni post-sekundárneho vzdelávania, ktoré sú uznané príslušnými orgánmi zmluvnej strany alebo jej územnej zložky za súčasť jej systému vysokoškolského vzdelávania.

Vysokoškolská inštitúcia: inštitúcia poskytujúca vysokoškolské vzdelávanie uznaná príslušným orgánom zmluvnej strany alebo jej územnej zložky za súčasť jej systému vysokoškolského vzdelávania.

Program vysokoškolského vzdelávania: post-sekundárny študijný program uznaný príslušným orgánom zmluvnej strany alebo jej územnej zložky za súčasť jej systému vysokoškolského vzdelávania, ktorého úspešné ukončenie poskytuje študentovi vysokoškolskú kvalifikáciu.

Informálne učenie sa: učenie sa prebiehajúce mimo formálneho vzdelávacieho systému, ktoré vyplýva z bežných činností súvisiacich s prácou, rodinou, miestnou komunitou alebo oddychom.

Medzinárodný spoločný akademický diplom: druh cezhranične udeleného akademického dokladu o vzdelaní; jeden diplom uznávaný a/alebo schválený a udelený spoločne po dokončení integrovaného a koordinovaného študijného programu ponúkaného spoločne dvoma alebo viacerými vysokoškolskými inštitúciami patriacimi do vzdelávacích systémov viac ako jednej krajiny.

Vzdelávacie výstupy: vedomosti a zručnosti, ktoré má mať študent osvojené pri úspešnom ukončení vzdelávacieho procesu.

Celoživotné vzdelávanie: proces zahŕňajúci všetky činnosti, či už formálneho, neformálneho vzdelávania alebo informálneho učenia sa, odohrávajúce sa v priebehu celého života, ktorých cieľom je zlepšiť a rozvíjať ľudské schopnosti, poznatky, zručnosti, postoje a kompetencie.

Mobilita: fyzický alebo virtuálny pohyb jednotlivcov mimo ich krajinu za účelom štúdia, výskumu, pedagogickej činnosti alebo práce.

Neformálne vzdelávanie: vzdelanie dosiahnuté v rámci systémov vzdelávania alebo odbornej prípravy, pri ktorom sa kladie dôraz na pracovný život, a ktoré nie je súčasťou formálneho vzdelávacieho systému.

Netradičné spôsoby vzdelávania: formálne, neformálne a informálne mechanizmy uskutočňovania vzdelávacích programov a aktivít, ktoré sa nezameriavajú primárne na priamu interakciu (tzv. tvárou v tvár) medzi vyučujúcim a študentom.

Čiastočné uznanie: čiastočné uznanie úplnej a ukončenej kvalifikácie, ktorú príslušný orgán vykonávajúci uznávanie nemôže uznať v celom rozsahu z dôvodu preukázania podstatných rozdielov.

Časť štúdia: akákoľvek časť programu vysokoškolského vzdelávania, ktorá bola vyhodnotená a napriek tomu, že nie je uceleným študijným programom, jej absolvent si osvojil podstatné poznatky, zručnosti, postoje a kompetencie.

Predošlé vzdelanie alebo učenie sa: skúsenosti, poznatky, zručnosti, postoje a kompetencie, ktoré si jednotlivec osvojil v rámci formálneho, neformálneho vzdelávania alebo informálneho učenia sa, posudzované na základe stanoveného súboru vzdelávacích výstupov, cieľov alebo vzdelávacích štandardov.

Kvalifikácia:

a) **Vysokoškolská kvalifikácia:** akýkoľvek doklad o udelení titulu, diplom, vysvedčenie alebo iný udeľovaný doklad vydaný príslušným orgánom, osvedčujúci úspešné ukončenie programu vysokoškolského vzdelávania alebo potvrdzujúci predošlé vzdelanie alebo učenie sa tam, kde je to vhodné.

b) **Kvalifikácia umožňujúca prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu:** akýkoľvek doklad o udelení titulu, diplom, vysvedčenie alebo iný udeľovaný doklad vydaný príslušným orgánom, potvrdzujúci úspešné absolvovanie programu vzdelávania alebo predošlé vzdelanie alebo učenie sa a poskytujúci držiteľovi kvalifikácie právo byť zaradený medzi uchádzačov o prijatie na vysokoškolské štúdium.

Kvalifikovaný žiadateľ: jednotlivec, ktorý splnil príslušné kritériá a je považovaný za osobu oprávnenú uchádzať sa o prijatie na vysokoškolské štúdium.

Kvalifikačný rámec: systém klasifikácie, publikácie a organizácie kvalifikácií so zabezpečením ich kvality podľa nastavených kritérií.

Zabezpečovanie kvality: priebežný proces posudzovania kvality systému vysokoškolského vzdelávania, inštitúcie alebo študijného programu realizovaný príslušným orgánom alebo orgánmi, ktorého cieľom je uistiť zapojených aktérov, že sa priebežne udržiavajú a zlepšujú primerané štandardy vzdelávania.

Uznávanie: formálne potvrdenie platnosti a akademickej úrovne zahraničnej vzdelávacej kvalifikácie, časti štúdia alebo predošlého vzdelania alebo učenia sa, ktoré vydáva príslušný orgán uznávania žiadateľovi za účelom výstupov, ktoré zahŕňajú aspoň:

- a) právo uchádzať sa o prijatie na vysokoškolské štúdium a/alebo
- b) možnosť uchádzať sa o zamestnanie.

Región: ktorákoľvek oblasť zodpovedajúca definícii regiónu vydanéj UNESCO na účely výkonu jej regionálnych činností, konkrétne Afrika, Arabské štáty, Ázia a Tichomorie, Európa a Latinská Amerika a Karibik.

Regionálne dohovory o uznávaní: dohovory UNESCO o uznávaní kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelávania v každom z regiónov UNESCO vrátane Dohovoru o uznávaní vysokoškolského štúdia, diplomov a titulov v arabských a európskych štátoch hraničiacich so Stredozemným morom.

Požiadavky:

- a) **základné požiadavky:** podmienky, ktorých splnenie je nevyhnutné na získanie prístupu k vysokoškolskému štúdiu alebo jeho danému stupňu, alebo na získanie vysokoškolskej kvalifikácie na danom stupni,
- b) **osobitné požiadavky:** podmienky rozširujúce základné požiadavky, ktorých splnenie je nevyhnutné na účely prijatia na konkrétny študijný program vysokoškolského vzdelávania alebo na získanie konkrétnej vysokoškolskej kvalifikácie v konkrétnom študijnom odbore.

Podstatné rozdiely: významné rozdiely medzi zahraničnou kvalifikáciou a kvalifikáciou udeľovanou v zmluvnej strane, ktoré by s najvyššou pravdepodobnosťou zabránili žiadateľovi úspešne vykonávať vyžadovanú činnosť, vrátane, nie však výlučne, pokračovania v štúdiu, výskumných činností alebo pracovných príležitostí.

ODDIEL II. CIELE DOHOVORU

Článok II

Budujúc na koordinácii, revíziách a úspechoch regionálnych dohovorov o uznávaní a so zámerom ďalej ich zlepšovať si tento dohovor stanovuje nasledujúce ciele:

1. rozširovať a posilňovať medzinárodnú spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní,
2. podporovať medziregionálne iniciatívy, politiky a inovácie zamerané na medzinárodnú spoluprácu vo vysokoškolskom vzdelávaní,
3. podporovať globálnu mobilitu a excelentnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní v záujme vzájomného prospechu držiteľov kvalifikácie, vysokoškolských inštitúcií, zamestnávateľov a ostatných aktérov zmluvných strán tohto dohovoru za súčasného porozumenia a rešpektovania rozmanitosti systémov vysokoškolského vzdelávania zmluvných strán,
4. poskytnúť inkluzívny globálny rámec pre spravodlivé, transparentné, konzistentné, súdržné, včasné a spoľahlivé uznávanie kvalifikácií týkajúcich sa vysokoškolského vzdelania,
5. rešpektovať, dodržiavať a chrániť autonómiu a rozmanitosť inštitúcií a systémov vysokoškolského vzdelávania,
6. budovať istotu a dôveru v kvalitu a spoľahlivosť kvalifikácií, okrem iného prostredníctvom podpory integrity a etických postupov,

7. podporovať kultúru zabezpečovania kvality vo vysokoškolských inštitúciách a systémoch a rozvíjať kapacity potrebné na zabezpečenie spoľahlivosti, konzistentnosti a komplementárnosti v zabezpečovaní kvality, v kvalifikačných rámcoch a v uznávaní kvalifikácií na podporu medzinárodnej mobility,
8. podporovať rozvoj, zber a vzájomnú výmenu prístupných, aktuálnych, spoľahlivých, transparentných a relevantných informácií a šírenie osvedčených postupov medzi aktérmi, zmluvnými stranami a regiónmi,
9. prostredníctvom uznávania kvalifikácii podporovať inkluzívny a rovný prístup ku kvalitnému vysokoškolskému vzdelávaniu a podporovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie pre všetkých, vrátane utečencov a vysídlených osôb,
10. globálne posilňovať optimálne využívanie ľudských a vzdelávacích zdrojov s cieľom podporovať vzdelávanie pre trvalo udržateľný rozvoj a prispievať k štrukturálnemu, hospodárskemu, technologickému, kultúrnemu, demokratickému a sociálnemu rozvoju všetkých spoločností.

ODDIEL III. ZÁKLADNÉ ZÁSADY UZNÁVANIA KVALIFIKÁCIÍ V OBLASTI VYSOKOŠKOLSKÉHO VZDELÁVANIA

Článok III

Dohovor stanovuje nasledujúce zásady uznávania kvalifikácií v oblasti vysokoškolského vzdelávania:

1. Jednotlivci majú právo na posúdenie ich kvalifikácie na účely zaradenia medzi uchádzačov o vysokoškolské štúdium alebo vyhľadávania pracovných príležitostí.
2. Uznávanie kvalifikácií by malo prebiehať transparentne, spravodlivo, načas a nediskriminačne, v súlade s pravidlami a predpismi každej zo zmluvných strán a malo by byť finančne dostupné.
3. Rozhodnutia o uznaní sú založené na dôvere, jasných kritériách a spravodlivých nediskriminačných postupoch, pričom zdôrazňujú základný význam rovného prístupu k vysokoškolskému vzdelávaniu ako verejnému statku, ktorý vytvára príležitosti na získanie zamestnania.
4. Rozhodnutia o uznaní vychádzajú z primeraných, spoľahlivých, prístupných a aktuálnych informácií o systémoch vysokoškolského vzdelávania, inštitúciách, programoch a mechanizmoch zabezpečenia kvality, ktoré boli poskytnuté príslušnými orgánmi zmluvných strán, oficiálnymi národnými informačnými centrami alebo podobnými subjektmi.
5. Rozhodnutia o uznaní rešpektujú rozmanitosť systémov vysokoškolského vzdelávania existujúcich vo svete.
6. Príslušné orgány zodpovedné za uznávanie kvalifikácií posudzujú kvalifikácie v dobrej viere, svoje rozhodnutia jasne zdôvodňujú a majú mechanizmy umožňujúce podanie odvolania voči vydanému rozhodnutiu o uznaní.

7. Žiadatelia o uznanie kvalifikácií poskytnú v dobrej viere primerané a presné informácie a doklady o dosiahnutých kvalifikáciách a majú právo odvolať sa voči rozhodnutiu.
8. Zmluvné strany sa zaväzujú, že prijmú opatrenia na odstránenie všetkých foriem podvodného konania v súvislosti s vysokoškolskými kvalifikáciami za podpory využitia moderných technológií a vzájomných sieťových aktivít.

ODDIEL IV. POVINNOSTI ZMLUVNÝCH STRÁN DOHOVORU

Dohovor ustanovuje nasledujúce povinnosti zmluvných strán:

Článok IV. Uznávanie kvalifikácií umožňujúcich prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu

1. Na účely poskytnutia prístupu do systému vysokoškolského vzdelávania každá zmluvná strana uzná kvalifikácie a zdokumentované alebo potvrdené predošlé vzdelanie alebo učenie sa získané v ostatných zmluvných stranách, ktoré spĺňa základné požiadavky na prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v daných zmluvných stranách, pokiaľ nebudú zistené podstatné rozdiely medzi základnými požiadavkami pre prístup zmluvnej strany, kde bola získaná kvalifikácia, a zmluvnej strany, kde žiadateľ žiada o uznanie kvalifikácie. Alternatívne bude postačujúce, ak zmluvná strana umožní držiteľovi kvalifikácie vydanéj v inej zmluvnej strane získať posúdenie danej kvalifikácie.
2. Kvalifikácie získané uznávanými netradičnými spôsobmi vzdelávania, na ktoré sa vzťahujú porovnateľné mechanizmy zabezpečovania kvality, sa budú posudzovať podľa pravidiel a

predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky podľa rovnakých kritérií, aké sa uplatňujú na podobné kvalifikácie získané tradičnými spôsobmi vzdelávania.

3. Ak kvalifikácia umožňuje prístup len k špecifickým typom inštitúcií alebo študijným programom vysokoškolského vzdelávania v zmluvnej strane, kde bola kvalifikácia získaná, každá zmluvná strana poskytne držiteľovi takej kvalifikácie prístup k podobným špecifickým typom inštitúcií alebo študijných programov, ak sú súčasťou jej systému vysokoškolského vzdelávania, pokiaľ sa nepreukážu podstatné rozdiely.

Článok V. Uznávanie vysokoškolských kvalifikácií

1. Každá zmluvná strana uzná vysokoškolskú kvalifikáciu získanú v inej zmluvnej strane, pokiaľ sa nepreukážu podstatné rozdiely medzi kvalifikáciou predloženou na uznanie a zodpovedajúcou kvalifikáciou v zmluvnej strane, kde sa kvalifikácia predkladá na uznanie. Alternatívne bude postačujúce, ak zmluvná strana umožní držiteľovi vysokoškolskej kvalifikácie vydanéj v inej zmluvnej strane na jeho žiadosť získať posúdenie danej kvalifikácie.
2. Vysokoškolské kvalifikácie získané uznanými netradičnými spôsobmi vzdelávania, na ktoré sa vzťahujú porovnateľné mechanizmy zabezpečovania kvality, a ktoré sa považujú za súčasť systému vysokoškolského vzdelávania v zmluvnej strane, sa budú posudzovať podľa pravidiel a predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, ktorá bola požiadaná o uznanie, podľa kritérií uplatňovaných na podobné kvalifikácie získané tradičnými spôsobmi vzdelávania.

3. Vysokoškolské kvalifikácie získané v rámci cezhraničného vzdelávania s medzinárodnými spoločnými akademickými diplomami alebo v rámci iných spoločných študijných programov prebiehajúcich vo viac než jednej krajine, z ktorých aspoň jedna je zmluvnou stranou tohto dohovoru, sa budú posudzovať podľa pravidiel a predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, ktorá bola požiadaná o uznanie, podľa kritérií uplatňovaných na posúdenie kvalifikácií získaných v programoch prebiehajúcich v jednej krajine.
4. Uznanie vysokoškolskej kvalifikácie vydananej v inej zmluvnej strane bude mať aspoň jeden z nasledovných výstupov:
  - a) poskytne jej držiteľovi právo uchádzať sa o prijatie na ďalšie vysokoškolské štúdium za rovnakých podmienok, aké sa uplatňujú na držiteľov kvalifikácií v zmluvnej strane, ktorá bola požiadaná o uznanie kvalifikácie a/alebo
  - b) poskytne jej držiteľovi právo používať titul spojený s vysokoškolskou kvalifikáciou v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, ktorá bola požiadaná o uznanie.Okrem toho, posúdenie môže umožniť kvalifikovaným žiadateľom uchádzať sa o zamestnanie v súlade s právnymi predpismi zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, ktorá bola požiadaná o uznanie.
5. Ak príslušný orgán zodpovedný za uznávanie preukáže podstatné rozdiely medzi kvalifikáciou predloženou na uznanie a zodpovedajúcou kvalifikáciou v zmluvnej strane, kde sa žiada o uznanie, príslušný orgán zodpovedný za uznávanie stanoví, či je možné vykonať čiastočné uznanie.
6. Každá zmluvná strana môže podmieniť uznanie vysokoškolských kvalifikácií získaných v rámci cezhraničného štúdia alebo na zahraničných vzdelávacích inštitúciách pôsobiacich v

jej jurisdikcii osobitnými požiadavkami vyplývajúcimi z právneho poriadku alebo predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, prípadne na základe osobitných dohôd uzatvorených so zmluvnou stranou pôvodu týchto inštitúcií.

Článok VI. Uznávanie častí štúdia a predošlého vzdelania alebo učenia sa

1. Ak je to s ohľadom na právne predpisy o prístupe k štúdiu vhodné, každá zmluvná strana môže na účely dokončenia programu vysokoškolského vzdelávania alebo pokračovania vo vysokoškolskom štúdiu uznať zdokumentovanú alebo potvrdenú časť štúdia a zdokumentované alebo potvrdené predošlé vzdelanie alebo učenie sa získané v inej zmluvnej strane, pokiaľ sa nepreukážu podstatné rozdiely medzi časťou štúdia alebo predošlým vzdelaním alebo učením sa a časťou študijného programu vysokoškolského vzdelávania, ktorá má byť nimi nahradená v zmluvnej strane, kde sa žiada o ich uznanie. Alternatívne bude postačujúce, ak zmluvná strana umožní na žiadosť jednotlivca, ktorý absolvoval zdokumentovanú alebo potvrdenú časť štúdia a zdokumentované alebo potvrdené predošlé vzdelanie alebo učenie sa v inej zmluvnej strane, získať posúdenie časti štúdia alebo predošlého vzdelania alebo učenia sa.
2. Zdokumentované alebo potvrdené čiastočné ukončenie študijných programov vysokoškolského vzdelávania v rámci uznaných netradičných spôsobov vzdelávania, na ktoré sa vzťahujú porovnateľné mechanizmy zabezpečenia kvality, a ktoré sa považujú za súčasť systému vysokoškolského vzdelávania zmluvnej strany pôvodu, sa bude posudzovať podľa pravidiel a predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, podľa rovnakých kritérií, aké sa uplatňujú na posúdenie častí štúdia ukončených tradičnými spôsobmi vzdelávania.

3. Zdokumentované alebo potvrdené čiastočné ukončenie programov vysokoškolského vzdelávania v rámci cezhraničného vzdelávania s medzinárodnými spoločnými akademickými diplomami alebo v rámci iných spoločných študijných programov prebiehajúcich vo viac než jednej krajine, z ktorých aspoň jedna je zmluvnou stranou tohto dohovoru, sa bude posudzovať podľa pravidiel a predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky podľa rovnakých kritérií, aké sa uplatňujú na posúdenie častí štúdia absolvovaného v jednej krajine.

ČLÁNOK VII. Uznanie častí štúdia a kvalifikácií utečencov a vysídlených osôb

Každá zmluvná strana prijme vo svojich systémoch vzdelávania a v súlade so svojimi ústavnými, právnymi a regulačnými ustanoveniami všetky potrebné a realizovateľné kroky na prípravu vhodných postupov pre spravodlivé a efektívne posúdenie toho, či utečenec alebo vysídlená osoba spĺňa príslušné požiadavky na prístup k vysokoškolskému štúdiu, k pokračovaniu v študijných programoch vysokoškolského vzdelávania alebo k pracovným príležitostiam, a to vrátane prípadov, kedy nie je možné zdokumentovať časť štúdia, predošlé vzdelanie alebo učenie sa alebo kvalifikácie získané v inej krajine formou listinných dôkazov.

ČLÁNOK VIII. Informácie potrebné na posúdenie a uznanie

1. Každá zmluvná strana vytvorí transparentné systémy na úplný opis kvalifikácií a vzdelávacích výstupov získaných na jej území.
2. V rozsahu umožňujúcom ústavnou, právnou a regulačnou situáciou a štruktúrou vytvorí každá zmluvná strana objektívny a spoľahlivý systém na schvaľovanie, uznávanie a

zabezpečovanie kvality jej vysokoškolských inštitúcií s cieľom podporiť istotu a dôveru v jej systéme vysokoškolského vzdelávania.

3. Každá zmluvná strana zriadi a bude udržiavať národné informačné centrum alebo podobné subjekty, ktoré umožnia prístup k relevantným, presným a aktuálnym informáciám o jej systéme vysokoškolského vzdelávania.
4. Na zabezpečenie jednoduchšieho prístupu k informáciám bude každá zmluvná strana podporovať využitie technológií.
5. Každá zmluvná strana:
  - a) poskytne prístup k spoľahlivým a presným informáciám o svojom systéme vysokoškolského vzdelávania, kvalifikáciách, zabezpečovaní kvality a kvalifikačnom rámci, ak sa uplatňuje,
  - b) umožní šírenie a prístup k presným informáciám o systémoch vysokoškolského vzdelávania, vysokoškolských kvalifikáciách a kvalifikáciách umožňujúcich prístup k vysokoškolskému štúdiu ostatných zmluvných strán,
  - c) poskytne tam, kde je to vhodné, rady a informácie o otázkach uznávania, vrátane kritérií a postupov hodnotenia kvalifikácií a prípravy materiálov pre osvedčené postupy uznávania v súlade s právnymi predpismi, pravidlami a politikami zmluvnej strany a
  - d) zabezpečí včasné poskytnutie primeraných informácií o akejkoľvek inštitúcii patriacej do jej systému vysokoškolského vzdelávania a o akomkoľvek programe ponúkanom týmito inštitúciami, s cieľom umožniť príslušným orgánom druhej zmluvnej strany

overiť si, či kvalita kvalifikácií vydaných týmito inštitúciami umožňuje ich uznanie v zmluvnej strane, kde bolo o uznanie požiadané.

Článok IX. Posúdenie žiadosti

1. Za poskytnutie dostatočných a primeraných informácií zodpovedá v prvom rade žiadateľ, ktorý tieto informácie poskytuje v dobrej viere.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby oslovené inštitúcie patriace do jej systému vzdelávania poskytli relevantné informácie držiteľovi kvalifikácie, inštitúcii alebo príslušným orgánom zodpovedným za uznávanie zmluvnej strany, kde bolo o uznanie požiadané, a to v dostupnom rozsahu, v primeranom časovom rámci a bezplatne.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby orgán vykonávajúci posúdenie na účely uznania riadne preukázal dôvody, pre ktoré žiadosť nespĺňa požiadavky alebo preukázal, kde boli odhalené podstatné rozdiely.

Článok X. Informácie o príslušných orgánoch zodpovedných za uznávanie

1. Každá zmluvná strana predloží depozitárovi dohovoru úradné oznámenie o príslušných orgánoch zodpovedných za uznávanie, ktoré vydávajú rozhodnutia o záležitostiach súvisiacich s uznávaním kvalifikácií v jej jurisdikcii.
2. Ak v zmluvnej strane existujú ústredné príslušné orgány zodpovedné za uznávanie, tieto budú bezprostredne viazané ustanoveniami tohto dohovoru a prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie vykonávania jeho ustanovení v jurisdikcii tejto zmluvnej strany.

3. Ak o záležitostiach súvisiacich s uznávaním rozhodujú územné zložky, zmluvná strana poskytne depozitárovi stručné vyhlásenie o svojom ústavnom zriadení alebo štruktúre v čase podpisu dohovoru alebo pri uložení ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení, pristúpení alebo akýchkoľvek ich zmenách. Takto určené príslušné orgány územných zložiek zodpovedné za uznávanie prijímú v rozsahu, aký umožňuje ústavné zriadenie alebo štruktúra zmluvnej strany, opatrenia na zabezpečenie vykonávania ustanovení dohovoru v jurisdikcii zmluvnej strany.
4. Ak o záležitostiach súvisiacich s uznávaním rozhodujú jednotlivé vysokoškolské inštitúcie alebo iné subjekty, každá zmluvná strana alebo jej územná zložka im v súlade s ústavným zriadením a štruktúrou oznámia text dohovoru a prijímú všetky potrebné opatrenia na podporu zohľadňovania a uplatňovania jeho ustanovení.
5. Ustanovenia odsekov 2, 3 a 4 tohto článku sa uplatnia, mutatis mutandis, pre povinnosti zmluvných strán dohovoru.

Článok XI. Doplnujúce požiadavky prijatia na programy vysokoškolského vzdelávania

1. Ak je prijatie na konkrétny študijný program vysokoškolského vzdelávania podmienené okrem splnenia základných požiadaviek na prístup tiež splnením osobitných požiadaviek, príslušné orgány členského štátu môžu vyžadovať splnenie rovnakých osobitných požiadaviek aj od držiteľov kvalifikácií získaných v iných zmluvných stranách, alebo posúdiť, či žiadateľove kvalifikácie získané v inej zmluvnej strane spĺňajú obdobné požiadavky.

2. Ak sú kvalifikácie umožňujúce prístup k vysokoškolskému vzdelávaniu v jednej zmluvnej strane vydávané len v kombinácii s doplnkovými kvalifikačnými skúškami ako podmienkou pre prístup, iné zmluvné strany môžu podmieniť prístup týmito požiadavkami alebo ponúknuť alternatívu na splnenie takýchto doplňujúcich požiadaviek v rámci vlastných systémov vzdelávania.
3. Bez vplyvu na ustanovenia článku IV, prijatie na danú vysokoškolskú inštitúciu alebo na daný program na takejto inštitúcii môže byť obmedzené alebo podmienené výberom podľa spravodlivých a transparentných pravidiel.
4. V súvislosti s odsekom 3 tohto článku musia byť prijímacie postupy vytvorené tak, aby bolo zaručené posúdenie zahraničných kvalifikácií v súlade so zásadami transparentnosti, spravodlivosti a nediskriminácie opísanými v článku III.
5. Bez vplyvu na ustanovenia článku IV, prijatie na danú vysokoškolskú inštitúciu môže byť podmienené preukázaním dostatočného ovládania vyučovacieho jazyka alebo jazykov danej inštitúcie držiteľom kvalifikácie, prípadne ovládaním iných určených jazykov.
6. Na účely prijatia na študijné programy vysokoškolského vzdelávania môže každá zmluvná strana podmieniť uznanie kvalifikácií získaných na zahraničných vzdelávacích inštitúciách pôsobiacich v jej jurisdikcii osobitnými požiadavkami vyplývajúcimi z právneho poriadku alebo predpisov zmluvnej strany alebo jej územnej zložky, prípadne na základe osobitných dohôd uzatvorených so zmluvnou stranou pôvodu týchto inštitúcií.

ODDIEL V. VYKONÁVACIE ŠTRUKTÚRY A SPOLUPRÁCA

Článok XII. Vykonávacie štruktúry

Zmluvné strany sa dohodli, že budú dohovor vykonávať prostredníctvom alebo v spolupráci s:

1. národnými vykonávacími štruktúrami,
2. sieťami národných vykonávacích štruktúr,
3. národnými, regionálnymi a globálnymi organizáciami pre akreditáciu, zabezpečenie kvality, kvalifikačné rámce a uznávanie kvalifikácií,
4. Medzivládnu konferenciou zmluvných strán,
5. výbormi regionálnych dohovorov o uznávaní.

Článok XIII. Národné vykonávacie štruktúry

1. Na zjednodušenie uznávania vysokoškolských kvalifikácií sa zmluvné strany zaväzujú k vykonávaniu tohto dohovoru prostredníctvom príslušných organizácií, vrátane národných informačných centier alebo podobných subjektov.
2. Každá zmluvná strana oznámi sekretariátu Medzivládnej konferencie zmluvných strán svoje národné vykonávacie štruktúry a všetky ich zmeny.
3. Národné vykonávacie štruktúry by mali vytvoriť siete a aktívne sa do nich zapájať.

Článok XIV. Siete národných vykonávacích štruktúr

1. Pod záštitou Medzivládnej konferencie zmluvných strán budú vytvorené siete národných vykonávacích štruktúr zmluvných strán, ktoré budú zachovávať dohovor a pomáhať pri jeho praktickom vykonávaní.
2. Siete budú na žiadosť zmluvných strán zabezpečovať výmenu informácií, budovanie kapacít a poskytovať technickú podporu.
3. Siete sa budú snažiť posilňovať medziregionálnu spoluprácu v rámci dohovoru a udržiavať väzby s Medzivládnou konferenciou zmluvných strán.
4. Zmluvné strany sa môžu buď zapojiť do existujúcich regionálnych sietí vytvorených v súvislosti s regionálnymi dohovormi o uznávaní, alebo vytvoria nové siete. Účasť v existujúcich regionálnych sieťach bude podmienená získaním súhlasu relevantných výborov regionálnych dohovorov o uznávaní.

Článok XV. Medzivládna konferencia zmluvných strán

1. Bude zriadená Medzivládna konferencia zmluvných strán (ďalej len „konferencia“).
2. Členmi konferencie budú zástupcovia všetkých zmluvných strán tohto dohovoru.
3. Štáty, ktoré nie sú zmluvnými stranami tohto dohovoru, a vedúci výborov regionálnych dohovorov o uznávaní budú prizvaní, aby sa zúčastnili zasadnutí konferencie v úlohe pozorovateľov.

4. Na zasadnutia konferencie môžu byť do úlohy pozorovateľov prizvaní tiež zástupcovia príslušných medzinárodných a regionálnych organizácií a zástupcovia vládnych a mimovládnych organizácií pôsobiacich v oblasti uznávania vysokoškolských kvalifikácií.
5. Konferencia sa bude stretávať na pravidelných zasadnutiach najmenej raz za dva roky. Môže sa stretávať aj na mimoriadnych zasadnutiach, ak sa tak rozhodne alebo ak o to požiada najmenej tretina zmluvných strán. Konferencia prijme priebežný pracovný program aktivít, ktoré sa budú vykonávať medzi jednotlivými zasadnutiami. Konferencia predloží na každom pravidelnom zasadnutí správu Generálnej konferencii UNESCO.
6. Konferencia po prvýkrát zasadne do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru a v tom čase tiež prijme svoj rokovací poriadok.
7. Konferencia bude podporovať používanie tohto dohovoru a dohliadať nad jeho vykonávaním prostredníctvom prijímania odporúčaní, vyhlásení, modelov osvedčenej praxe a akýchkoľvek iných doplnkových textov na globálnej a medziregionálnej úrovni.
8. Po konzultácii s výbormi regionálnych dohovorov o uznávaní môže konferencia prijať operatívne usmernenia pre zmluvné strany.
9. Konferencia bude podporovať sledovanie aktivít týkajúcich sa monitorovania a predkladania správ riadiacim orgánom UNESCO v súvislosti s vykonávaním tohto dohovoru.

10. Konferencia bude spolupracovať s výbormi regionálnych dohovorov o uznávaní pod záštitou UNESCO.
11. Konferencia zabezpečí, aby prebiehala výmena potrebných informácií medzi konferenciou a výbormi regionálnych dohovorov o uznávaní,
12. Konferencia preskúma návrhy zmien a doplnení tohto dohovoru predkladané na schválenie v súlade s článkom XXIII. Prijaté zmeny a doplnenia nesmú narúšať zásady transparentného, spravodlivého, včasného a nediskriminačného uznávania stanovené v tomto dohovore.
13. Sekretariát konferencie poskytne generálny riaditeľ UNESCO. Sekretariát bude pre konferenciu pripravovať dokumentáciu, návrhy programu zasadnutí a zabezpečovať vykonávanie jej rozhodnutí.

ODDIEL VI. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok XVI. Ratifikácia, prijatie alebo schválenie členskými štátmi

1. Tento dohovor podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu členskými štátmi UNESCO a Svätou stolicou v súlade s ich príslušnými ústavnými a legislatívnymi postupmi.
2. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho riaditeľa UNESCO.

Článok XVII. Pristúpenie

1. Tento dohovor je otvorený na prístup ktoréhokoľvek štátu, ktorý nie je členom UNESCO, ale je členom Organizácie Spojených národov a na prístup ho pozvala Generálna konferencia UNESCO.
2. Tento dohovor je takisto otvorený na prístup území s úplnou vnútornou autonómiou uznaných Organizáciou Spojených národov, ktoré však nedosiahli úplnú nezávislosť v súlade s rezolúciou Valného zhromaždenia č. 1514 (XV), a ktoré majú právomoc v oblastiach, na ktoré sa tento dohovor vzťahuje vrátane právomoci uzatvárať zmluvy o týchto oblastiach.
3. Listina o prístupe bude uložená u generálneho riaditeľa UNESCO.

Článok XVIII. Nadobudnutie platnosti

1. Tento dohovor nadobudne platnosť tri mesiace po dátume uloženia dvadsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe, ale len vo vzťahu k tým zmluvným stranám, ktoré svoje ratifikačné listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe uložia k tomuto dátumu alebo skôr.
2. Pre každú ďalšiu zmluvnú stranu nadobudne dohovor platnosť tri mesiace po tom, ako uloží svoju ratifikačnú listinu, listinu o prijatí, schválení alebo prístupe.

Článok XIX. Vzťahy medzi zmluvnými stranami tohto dohovoru a zmluvnými stranami regionálnych dohovorov o uznávaní a iných zmlúv

1. Ratifikácia, prijatie, schválenie alebo pristúpenie ku ktorémukoľvek z regionálnych dohovorov o uznávaní nie je nevyhnutným predpokladom pre ratifikáciu, prijatie, schválenie alebo pristúpenie k tomuto dohovoru.

2. Zmluvné strany tohto dohovoru budú:
  - a) posilňovať vzájomnú podporu medzi týmto dohovorom a ostatnými zmluvami, ktorých sú stranami, najmä regionálnymi dohovormi o uznávaní a
  - b) pri výklade a uplatňovaní regionálnych dohovorov o uznávaní, ktorých sú stranami, alebo pri prístupe k iným medzinárodným záväzkom, prihliadať na príslušné ustanovenia tohto dohovoru.

3. Nič v tomto dohovore nemožno vyložiť tak, aby došlo k zmene práv a povinností zmluvných strán vyplývajúcich z regionálnych dohovorov o uznávaní alebo iných zmlúv, ktorých sú stranami.

4. S cieľom zabezpečiť súvislú interakciu medzi týmto dohovorom a regionálnymi dohovormi o uznávaní, akýmikoľvek ďalšími súvisiacimi dvojstrannými a viacstrannými dohodami a akýmikoľvek existujúcimi alebo budúcimi zmluvami, ktorých stranami môžu byť alebo sa môžu stať zmluvné strany tohto dohovoru, nie je nič v tomto dohovore možné považovať za zdôvodnenie výnimky z akýchkoľvek ustanovení, ktoré by boli priaznivejšie pre uznávanie kvalifikácií, najmä ustanovení týkajúcich sa národných informačných centier, sietí a podstatných rozdielov.

Článok XX. Federatívne a neunitárne ústavné zriadenia

Uznávajúc, že medzinárodné dohody zaväzujú zmluvné strany rovnakou mierou, a to nezávisle od ich ústavných systémov, na zmluvné strany, ktoré majú federatívne alebo neunitárne ústavné zriadenie, sa vzťahujú nasledovné ustanovenia:

- a) ak ide o ustanovenia tohto dohovoru, ktorých vykonávanie patrí do právomoci federálnej alebo ústrednej zákonodarnej moci, sú povinnosti federálnej alebo ústrednej vlády rovnaké ako povinnosti zmluvných strán, ktoré nie sú federatívnymi štátmi,
- b) ak ide o ustanovenia tohto dohovoru, ktorých uplatňovanie patrí do právomoci každej z územných zložiek ako provincia, štát, grófstvo alebo kantón, ktoré nie sú podľa ústavného systému federácie povinné prijímať legislatívne opatrenia, federálna vláda v prípade potreby oboznámi príslušné úrady územných zložiek zmluvnej strany s predmetnými ustanoveniami spolu s odporúčaním na ich prijatie.

Článok XXI. Vypovedanie

1. Každá zmluvná strana môže tento dohovor kedykoľvek vypovedať.
2. Vypovedanie sa oznámi písomnou listinou, ktorá sa uloží u generálneho riaditeľa UNESCO.
3. Vypovedanie nadobudne platnosť dvanásť mesiacov po doručení listiny o vypovedaní. Vypovedanie nijakým spôsobom neovplyvní záväzky, ktoré má vypovedajúca zmluvná strana povinnosť plniť do dátumu, keď odstúpenie nadobudne platnosť.
4. Vypovedanie tohto dohovoru nebude mať vplyv na:

- a) rozhodnutia o uznaní prijaté pred vypovedaním podľa ustanovení tohto dohovoru,
- b) neukončené procesy posúdenia na účely uznania začaté podľa tohto dohovoru.

Článok XXII. Funkcie depozitára

Generálny riaditeľ UNESCO ako depozitár tohto dohovoru informuje členské štáty Organizácie, nečlenské štáty Organizácie uvedené v článku XVII, ako aj Organizáciu Spojených národov o:

- a) uložení všetkých ratifikačných listín, listín o prijatí, schválení alebo prístupe, ktoré sú uvedené v článkoch XVI a XVII,
- b) vypovedaniach podľa článku XXI,
- c) zmenách a doplneniach tohto dohovoru podľa článku XXIII a dátume ich nadobudnutia platnosti navrhovaného podľa článku XXIII.

Článok XXIII. Zmeny a doplnenia

1. Ktorákoľvek zmluvná strana tohto dohovoru môže prostredníctvom písomného oznámenia generálnemu riaditeľovi UNESCO navrhnúť zmeny a doplnenia tohto dohovoru. Generálny riaditeľ toto oznámenie odovzdá všetkým zmluvným stranám. Ak do šiestich mesiacov od odovzdania oznámenia aspoň polovica zmluvných strán odpovie na túto žiadosť kladne, generálny riaditeľ tento návrh predloží na ďalšom zasadnutí Medzivládnej konferencie zmluvných strán na diskusiu a prípadné schválenie.

2. Zmeny a doplnenia sa schvaľujú dvojtretinovou väčšinou prítomných a hlasujúcich zmluvných strán.
3. Po tom, ako sa zmeny a doplnenia tohto dohovoru schvália, predložia sa zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie, schválenie alebo prístup.
4. Zmeny a doplnenia tohto dohovoru, ktoré zmluvné strany ratifikovali, prijali, schválili alebo k nim pristúpili, pre tieto zmluvné strany nadobúdajú platnosť tri mesiace po tom, ako dve tretiny zmluvných strán uložia listiny uvedené v odseku 3 tohto článku. Neskôr, pre každú ďalšiu zmluvnú stranu, ktorá ratifikuje, prijme, schváli zmeny a doplnenia alebo k nim pristúpi, tieto zmeny a doplnenia nadobudnú platnosť tri mesiace po tom, ako zmluvná strana uloží svoju listinu o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe.
5. Štát, ktorý sa stane zmluvnou stranou tohto dohovoru po tom, ako nadobudnú platnosť zmeny a doplnenia v súlade s odsekom 4 tohto článku, sa považuje, ak nevyjadrí iný úmysel, za
  - a) zmluvnú stranu tohto zmeneného a doplneného dohovoru a
  - b) zmluvnú stranu nezmeneného a nedoplneného dohovoru vo vzťahu k zmluvným stranám, ktoré nie sú viazané týmito zmenami a doplneniami.

Článok XXIV. Registrácia v Organizácii Spojených národov

V súlade s článkom 102 Charty Spojených národov bude tento dohovor zaregistrovaný na sekretariáte Organizácie Spojených národov na žiadosť generálneho riaditeľa UNESCO.

Článok XXV. Autentické texty

Tento dohovor je vypracovaný v anglickom, arabskom, čínskom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku, pričom všetkých šesť textov je rovnako autentických.

Depozitár:

UNESCO

Nadobudnutie platnosti:

Tento dohovor nadobudne v súlade s podmienkami článku XVIII platnosť tri mesiace po dátume uloženia dvadsiatej ratifikačnej listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe, ale len vo vzťahu k tým zmluvným stranám, ktoré svoje ratifikačné listiny, listiny o prijatí, schválení alebo prístupe uložia k tomuto dátumu alebo skôr.

Autentické texty:

Texty v anglickom, arabskom, čínskom, francúzskom, ruskom a španielskom jazyku.